

NEVŞEHİR ÇEVRESİNDEKİ KAYA MEZARLARININ VE ÖLÜ GÖMME GELENEKLERİN BELGELENMESİ

“ PROJENİN AMACI

Anadolu'nun pek çok bölgesinde görülen kaya mezarlarının en yoğun olarak görüldüğü bölgeden biri de Kapadokya Bölgesidir. Ancak bu bölgedeki mezarlar daha çok inşaa edilmiş oldukları Hellenistik ve Roma Dönemi için bilgi verici niteliktedir. Buna karşın bölgedeki tümölüs mezarında olduğu gibi bölgenin kaya mezarları ve ölü gömme adetleri hakkında da araştırma veliteratür eksikliği dikkati çekmektedir. Bu noktadan hareketle “Nevşehir Çevresindeki Kaya Mezarlarının ve Ölü Gömme Geleneklerin Belgelenmesi” projesinin amaçlarından biri Kapadokya'nın Kültürel Mirası'ndaki karanlıkta kalmış bu alanların ve kültürel geleneğinin ulusal ve uluslararası bilimsel platformlarda tanınırlığını artırarak kormalarına ve bölge mirasının sürdürülebilirliğine katkı sağlamaktadır. Bu kapsamda Nevşehir ve civarında tespit edilen kaya mezarlarının, bölge içindeki ve bölgeler arasındaki yerinin belirlenmesi, dijital arkeoloji yöntemleri ile belgelenerek, temsil ettikleri dönemi en iyi yansıtan örneklerin modellemelerin yapılarak incelenmesi projenin amacını oluşturmaktadır.

“ PROJENİN ÖNEMİ

Yazılı Antik metinler Kapadokya Bölgesinin Hellenistik ve Roma Dönemi'nde canlı bir kültürel ve dini yaşamın varlığına işaret etseler de, söz konusu dönemlere ilişkin arkeolojik araştırm ve belgeleme çalışmalarıyla ulaşılabacak sonuçlar, antik yazılı kaynaklarla arkeolojik verilerin birleştirilmesine imkan sağlayarak söz konusu dönemlere daha bütüncül bir bakış açısıyla bakmaya olanak sağlayacaktır.

Proje Yürütücüsü

Dr. Öğr. Üyesi Handan YILDIZHAN

Bu çalışma DKMP24-2 No'lu İhtisaslaşma Projesi kapsamında yürütölmektedir.

15.05.2024- 14.05.2024

“ PROJENİN BÖLGESEL KALKINMAYA ETKİSİ ”

Projenin kuşkusuz üniversite, bölge ve bilime katkı sağlayacak kazanımları bulunmaktadır.

Projenin Bölgesel Refaha Katkısı projenin özgün değeri ve önemi bölümünde de bahsedildiği gibi; proje kapsamında incelenen henüz varlıkları bilinmeyen jeo-arkeolojik ve kültürel miras alanlarının dijital teknolojilerle koordinatları belirlenecektir. Yapıların halihazır durumlarının, plan ve kesit, modelleme ve haritalama çalışmaları sonucunda belgelenmesi sağlanacaktır. Böylece bu alanların, korunması, toplumsal refaha katkı sağlayacak şekilde ulusal ekonomiye nasıl kazandırılacağına ilişkin yönetim planlarının hazırlanması noktasında önemli bir veri tabanı oluşturacaktır. Diğer yandan Ulusal ve Bölgesel Kültürel Miras Veri Tabanına kazandırılmış bu alanların, sahip olduğu yeni turizm destinasyonu yaratma potansiyeli göz önünde bulundurularak, bölge turizm politikaları kapsamında değerlendirilmesinin yolu açılarak, ulusal ekonomiye ve bölgesel refaha katkı sağlanabilecektir.

Bu sayede Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinin bölge kültürel miras turizminde bilimsel bilgiyi üretme, yayma, bunu turizme kazandırarak bölge ekonomisine katkı sağlama konusundaki hedefini gerçekleştirmesi ve öncü rol alması da mümkün olacaktır.

“ PROJENİN ÇIKTILARI ”

- ▶ Kültürel miras varlık alanlarının ve arkeolojik verilerin dijital belgeleme yöntemleriyle, en az veri kaybı olacak şekilde belgelenerek dijital ortamda koruma altına alınması
- ▶ Elde edilen yeni verilerle Ulusal ve Kapadokya Kültürel Miras Veri tabanına katkı sağlanması
- ▶ Kaya Mezarları temalı, tematik bir Nevşehir haritasının oluşturulması
- ▶ Hazırlanan hâlihazır harita, 3B model gibi çıktılar işe mevcut dokuya zarar vermeden, kültürel mirası koruma, iyileştirme politikaları ve turizme yönelik (yürüyüş yolları, ziyaretçi merkezleri gibi tasarımlara altyapı oluşturması
- ▶ Kaya mezarlarının bölgenin turizm destinasyona katılması yoluyla yerel ve bölgesel kalkınmaya katkı sağlaması yoluyla Kaya mezarlarına sürdürülebilir bir yapı kazandırılması
- ▶ Kapadokya kültürel mirasının sürdürülebilirlik yaklaşımı içinde korunması, aktarılması ve bölgenin kolektif hafızasının inşasına katkıda bulunması
- ▶ Arkeo-jeo park projesi gibi geliştirilebilecek yeni projelere referans sağlayarak Nevşehir'in tanıtım, eğitim, öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerine katkılar sağlanması
- ▶ Bölgenin Hellenistik ve Roma Dönemlerine ait karanlıkta kalan kültürel ve dini verilerin ortaya çıkarılmasıyla bölge tarihine ve arkeolojisine katkı sağlaması
- ▶ Bölgede daha sonra sürdürülecek çalışmalara referans sağlaması
- ▶ Anadolu'daki ve uluslararası kaya mezarları ve ölü gömme gelenekleri araştırmaları alanında bilim dünyasına yeni ve ünik katkılar sağlanması

- ▶ Ulaşılan bilimsel sonuçlarla yapılacak yayınlar aracılığıyla araştırma alanındaki literatür boşluğunun doldurulması
- ▶ Proje verilerinin Üniversitemiz Arkeoloji ve Sanat Tarihi ve Turizm Rehberliği bölümlerinde hâlihazırda devam eden ilgili lisans ve lisansüstü dersleri için dijital ders materyaline dönüştürülmesiyle eğitimine konu ile ilgili eğitime

“ PROJE EKİBİ ”

Proje Yürütücüsü:
Dr. Öğr. Üyesi Handan YILDIZHAN
Araştırmacı: Doç. Dr. Ayşe ORHAN

